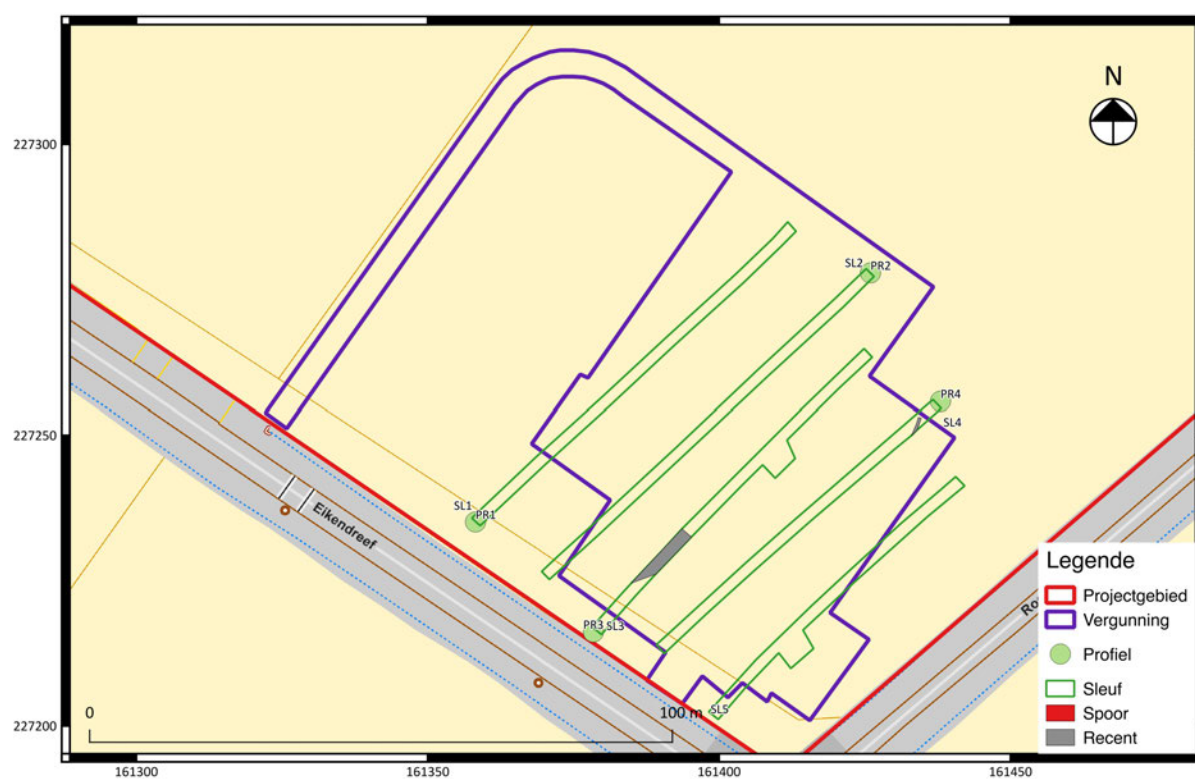

Nota: Het uitgestelde archeologisch vooronderzoek aan het Gooreind te Wuustwezel

Marjolein van der Waa

Tienen, 2017
 Studiebureau Archeologie bvba

Het agentschap Onroerend Erfgoed heeft in deze publicatie persoonsgegevens geanonimiseerd na een toegekend verzoek tot gegevenswissing (AVG, art.17, lid 1.d))¹

¹ Toevoeging op 10/02/2025 door agentschap Onroerend Erfgoed

**Nota: Het uitgestelde archeologisch vooronderzoek aan het
Gooreind te Wuustwezel**

Marjolein van der Waa

**Tienen, 2017
Studiebureau Archeologie bvba**

Colofon

Nota: Het uitgestelde archeologische vooronderzoek aan het Gooreind te Wuustwezel
--

Initiatiefnemer:	Gemeentebestuur Wuustwezel
Projectleiding:	Maarten Smeets
Erkend archeoloog:	Marjolein van der Waa
Auteurs:	Marjolein van der Waa, [REDACTED]
Foto's en tekeningen:	Studiebureau Archeologie bvba (tenzij anders vermeld)

Op alle teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Studiebureau Archeologie bvba mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd, bewerkt en/of openbaar gemaakt, hetzij door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

Studiebureau Archeologie bvba
Bietenweg 20
3300 Tienen
www.studiebureau-archeologie.be
info@studiebureau-archeologie.be
tel: 0474/58.77.85
fax: 016/77.05.41

©2017, Studiebureau Archeologie bvba

Inhoudstafel

Hoofdstuk 1	Samenvatting bureauonderzoek	p. 3
1.1	Administratieve gegevens	p. 3
1.2	Aanleiding van het vooronderzoek	p. 5
1.3	Resultaten van het bureauonderzoek	p. 5
1.4	Vraagstelling en onderzoeksdoelen	p. 6
1.5	Onderzoeksmethode en –strategie	p. 7
1.6	Onderzoekstechnieken	p. 10
1.6.1	Landschappelijk booronderzoek	p. 10
1.6.3	Verkenkend archeologisch booronderzoek	p. 10
1.6.4	Waarderend archeologisch booronderzoek	p. 10
1.6.2	Proefsleuvenonderzoek	p. 10
1.7	Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk	p. 11
Hoofdstuk 2	Landschappelijk booronderzoek	p. 12
2.1	Beschrijvend gedeelte	p. 12
2.1.1	Administratieve gegevens	p. 12
2.1.2	Microreliëf en bodem	p. 13
2.1.3	Onderzoeksopdracht	p. 15
2.1.4	Werkwijze en motivering bronselectie	p. 15
2.1.4.1	Cartografische bodemstudie	p. 15
2.1.4.2	Boringen: methoden en technieken	p. 16
2.2	Assesmentrapport	p. 18
2.2.1	Resultaten van het landschappelijk booronderzoek	p. 18
2.2.2	Interpretatie van het onderzochte gebied	p. 21
2.2.3	Synthese en beantwoording onderzoeksvragen	p. 23
Hoofdstuk 3	Proefsleuvenonderzoek	p. 24
3.1	Beschrijvend gedeelte	p. 24
3.1.1	Administratieve gegevens	p. 24
3.1.2	Vraagstelling en onderzoeksopdracht	p. 24
3.1.3	Onderzoeksstrategie, methode en technieken	p. 26
3.1.4	Afwijkingen	p. 28
3.2	Assesmentrapport	p. 30
3.2.1	Resultaten van het proefsleuvenonderzoek	p. 30
3.2.1.1	Lithostratigrafische en bodemkundige opbouw	p. 32
3.2.1.2	Sporen- en vondstenbestand	p. 35
3.2.2	Interpretatie van het onderzochte gebied	p. 38
3.2.3	Synthese en beantwoording onderzoeksvragen	p. 38
Hoofdstuk 4	Programma van maatregelen	p. 40
4.1	Administratieve gegevens	p. 41
4.2	Gemotiveerd advies	p. 41
4.3	Programma van Maatregelen	p. 42
4.3.1	Aanleiding van het vervolgonderzoek	p. 42
4.3.2	Resultaten van het bureauonderzoek	p. 42
4.3.3	Resultaten van het landschappelijk booronderzoek	p. 43
4.3.4	Resultaten van het proefsleuvenonderzoek	p. 43
4.3.5	Aanbevelingen	p. 43
Bibliografie		p. 44

Lijst plannen en kaarten

p. 45

Bijlagen

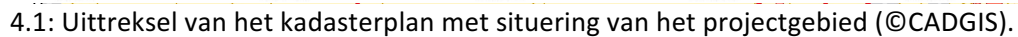
- Bijlage 1: Bouwplannen
- Bijlage 2: Foto-inventaris
- Bijlage 4: Profielbeschrijvingen
- Bijlage 5: Boorbeschrijvingen
- Bijlage 6: Allesporenplan A0

Hoofdstuk 4 Programma van maatregelen

4.1 Administratieve gegevens

Projectcode:	2017D6 (bureauonderzoek) 2017G3 (landschappelijk bodemonderzoek) 2017F279 (proefsleuvenonderzoek)
Aanleiding:	De opgemaakte archeologienota kadert in een geplande bouwaanvraag voor de bouw van een nieuwe sporthal, van in totaal een kadastraal oppervlakte van ca. 106471 m ² . Daarmee valt de vergunningsaanvraag binnen de aanvragen waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen 3000 m ² of meer bedraagt (Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013, het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014 en de Code van Goede Praktijk).
Erkend archeoloog / auteurs:	Marjolein van der Waa OE/ERK/Archeoloog/2017/00177, Studiebureau Archeologie bvba, OE/ERK/Archeoloog/2015/00002, [REDACTED]
Locatie:	Wuustwezel, Gooreind, Eikendreef (fig. 1.1 en 1.2) Bounding box: punt 1: x=161158, y=227199 punt 2: x=161689, y=227624 Wuustwezel, Afd. 2, Sectie H, percelen 7A6, 7C6, 7H6, 7K6, 7M6, 7N6, 7P6, 7S6, 7C7, 7D7, 67H2, 67T2 en 67V2 (partieel)
Periode uitvoering:	23-06-2017 t/m 05-07-2017
Relevante termen²²:	Steentijd, Romeinse tijd
Verstoorde zones:	Het terrein werd gebruikt als opslagplaats van teelaarde voor de heraanleg van een wegenis. Alle teelaarde werd afgegraven tot op de vaste ondergrond en ter plaatse gestockeerd (fig. 1.4).

²² Thesaurus: <https://inventaris.onroerendergoed.be/thesaurus>

Op basis van de uitgevoerde vooronderzoeken (bestaande uit een bureauonderzoek, een landschappelijk bodemonderzoek en een proefsleuvenonderzoek), kan worden beargumenteerd dat een vervolgonderzoek in de vorm van een opgraving niet nodig is. Er kan met zekerheid worden vastgesteld dat er geen archeologisch relevante sites op het terrein aanwezig zijn.

Het landschappelijk bodemonderzoek en het proefsleuvenonderzoek hebben tezamen overtuigend aangetoond dat de bodem voor meer dan 80% van het vergunningsgebied zwaar verstoord is door recente graafwerkzaamheden en nivelleringswerken in het recente verleden. De diepte van de verstoringen bedraagt tussen de -55 cm en -90 cm en hebben het archeologisch vlak grotendeels mee weggenomen. Er bevinden zich geen archeologisch relevante waarden op het terrein, ook niet op het nog intacte gedeelte van het terrein.

41

4.3 Programma van maatregelen

4.3.1 Aanleiding van het vervolgonderzoek²³

De initiatiefnemer wil op het projectgebied een nieuwe sporthal bouwen en dient hiervoor een bouwaanvraag in. In een later stadium zal ook een bouwaanvraag voor het aanleggen van een parking worden ingediend, maar deze is geen onderdeel van de huidige aanvraag. Het deel van het terrein dat dus effectief verstoord wordt, bevindt zich in de zuidoostelijke hoek van de kadastrale afbakening.

Onder de sporthal komt geen kelder, en de hal zal volgens conventies standaard vorstvrij gefundeerd worden tot op een diepte van -80 cm onder het maaiveld. Dit betekent een significante bedreiging voor eventueel aanwezige archeologisch relevante waarden.

4.3.2 Resultaten van het bureauonderzoek

Op basis van de geraadpleegde bronnen kunnen binnen de grenzen van het projectgebied archeologische waarden uit alle perioden vanaf het midden-paleolithicum tot en met WOII worden verwacht.

Het projectgebied is gelegen in Gooreind, een dorp in de gemeente Wuustwezel en is gelegen binnen een licht glooiend landschap vlak aan de riviervallei van de Kleine Beek. Het ligt in een zeer landelijke omgeving, waar weinig archeologische kennis over is. Het schijnbaar ontbreken van archeologische vindplaatsen kan eerder het gevolg zijn van het ontbreken van een systematische archeologische inventarisatie van de regio. Een Romeinse weg loopt door het noordwestelijke deel van het projectgebied, vermoedelijk op de locatie van de huidige "Oude Baan". Ten zuiden van het terrein is een vondstmelding van een neolithische bijl gedaan. De podzolbodem, waarop het projectgebied volgens de bodemkaart gelegen is, zorgt voor een verhoogde bewaringskans voor *in situ* steentijdsites. Voor archeologische waarde uit de **steentijd** en **Romeinse periode** bestaat dus een **licht verhoogde archeologische verwachting**. Voor de andere perioden blijft de archeologische verwachting op basis van het bureauonderzoek eerder laag. Wegens het ontbreken van systematisch archeologisch onderzoek in de nabije en ruime omgeving van het plangebied, valt een grote kenniswinst te behalen voor de genoemde perioden.

Het **effectieve potentieel aan kenniswinst** dat aanwezig is op dit terrein dient echter **genuanceerd** te worden. Zeer recent is het terrein voor meer dan de helft gebruikt voor de stockage van bulkmateriaal, waarbij het maaiveld mogelijk is afgegraven. In hoeverre dit een destructief effect heeft gehad op eventueel aanwezige relevante archeologische waarden, is op basis van enkel een bureauonderzoek moeilijk in te schatten.

4.3.3 Resultaten van het landschappelijk booronderzoek

Om de bodemgesteldheid van het terrein in te schatten en met name om te bekijken of een intacte paleobodem (podzol) aanwezig was, werd een landschappelijk booronderzoek uitgevoerd. Concluderend kan worden gesteld dat er onderscheid kan worden gemaakt tussen een deel van het

²³ Voor een gedetailleerd inplantingsplan met doorsneden, zie bijlage 1.

terrein met vergraven bodems (OT) en een gedeelte met een redelijk intacte bodemsequentie. Er werd echter geen paleobodem (podzol) aangetroffen op het meer intacte deel. Een horizontenopeenvolging van **Ap – BC – C** werd geregistreerd. Daar waar de bodem werd vergraven door (recente) graafwerkzaamheden, is het onwaarschijnlijk dat zich nog relevante archeologische waarden intact in de bodem bevinden.

4.3.4 Resultaten van het proefsleuvenonderzoek

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werd vastgesteld dat het terrein voor minstens 80% is verstoord door in het verleden uitgevoerde nivellering- en graafwerken. Op het overige terrein werd een nog bewaarde Bir- en Bh-horizont aangetroffen, hoewel verommeld door mogelijk diepploegen van het terrein. De werkput op het onverstoorde deel (SL1) leverde geen archeologisch relevante waarden op.

Aangezien de vastgestelde verstoring tot op dieptes van -55 cm tot -95 cm reikte, kan worden gesteld dat zeker in SL3 t/m SL5 alle archeologisch relevante waarden (mochten deze aanwezig zijn geweest) werden vernietigd. In SL2 was sprake van een minder ondiepe verstoring en hier is de C en overgang B/C hoger bewaard. Hier werden echter eveneens geen archeologische waarden aangetroffen.

Concluderend kan worden gesteld dat gezien het ontbreken van archeologisch relevante waarden en de aanwezigheid van een grote verstoring, geen kenniswinst zit in een vervolgonderzoek.

4.3.5 Aanbevelingen

Gezien de vaststelling van het ontbreken van een archeologisch relevante site op het terrein, is een vervolgonderzoek niet noodzakelijk. Er wordt dan ook geen programma van maatregelen opgesteld.

Bibliografie

Literatuur:

FAO. 2006. *Guidelines for soil description*. 4th ed.

DE CONINCK F. 1958. *Bodemkaart van België. Verklarende tekst bij het kaartblad Kapellen 15 E*. I.W.O.N.L.

GULLENTOPS F., BOGEMANS F., DE MOOR G., PAULISSEN E., PISSART A. 2001. "Quaternary lithostratigraphic units (Belgium)." *Geologica Belgica* 4. 1-2.

VAN RANST E. EN SYS C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (schaal 1:20.000).

WHITTOW J.B. 1984. *The dictionary of physical geography*. Penguin Books Ltd.

Websites geraadpleegd 5 juli 2017:

<https://cai.onroerendergoed.be>

<https://geo.onroerendergoed.be>

<https://onderzoeksbalans.onroerendergoed.be/onderzoeksbalans/archeologie>

www.dov.vlaanderen.be

www.geopunt.be

Plannen en kaartenlijst

Onderwerp	Plannenlijst
Projectcode	2017D6
Plannummer	1
Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	Locatie projectgebied
Aanmaakschaal	1/2500
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferereerd (M. van der Waa)
Datum	1996
Plannummer	2
Type plan	Kadasterplan
Onderwerp plan	Locatie projectgebied
Aanmaakschaal	1/750
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferereerd (M. van der Waa)
Datum	2017
Plannummer	3
Type plan	Luchtfoto 2016
Onderwerp plan	Synthese terreincondities
Aanmaakschaal	1/2500
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferereerd (M. van der Waa)
Datum	2017
Projectcode	2017G3
Plannummer	4
Type plan	Digitaal hoogtemodel (DHMII)
Onderwerp plan	Weergave reliëf
Aanmaakschaal	1/700
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferereerd [REDACTED]
Datum	2013-2015
Plannummer	5
Type plan	Bodemkaart
Onderwerp plan	Bodemopbouw
Aanmaakschaal	1/700
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferereerd [REDACTED]
Datum	2012-2015
Plannummer	6
Type plan	Bodemkaart
Onderwerp plan	Bodemopbouw
Aanmaakschaal	1/700

Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd
Datum	2012-2015
Projectcode	2017F279
Plannummer	7
Type plan	Kadasterplan
Onderwerp plan	Zone verder onderzoek
Aanmaakschaal	1/750
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (M. van der Waa)
Datum	2017
Plannummer	8
Type plan	Kadasterplan
Onderwerp plan	Voorstel inplanting proefsleuven
Aanmaakschaal	1/750
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (M. van der Waa)
Datum	2017
Plannummer	9
Type plan	Kadasterplan
Onderwerp plan	Puttenplan
Aanmaakschaal	1/750
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (M. van der Waa)
Datum	2017
Plannummer	10
Type plan	Luchtfoto 2016
Onderwerp plan	Verstorings
Aanmaakschaal	1/750
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (M. van der Waa)
Datum	2017
Plannummer	11
Type plan	Kadasterplan
Onderwerp plan	Alle-sporenplan
Aanmaakschaal	1/750
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (M. van der Waa)
Datum	2017
Plannummer	12
Type plan	Kadasterplan
Onderwerp plan	Synthese pedogenetische zones
Aanmaakschaal	1/750
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (M. van der Waa)
Datum	2017

Programma van Maatregelen	
Plannummer	13
Type plan	Kadasterkaart
Onderwerp plan	Locatie projectgebied
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (M. van der Waa)
Datum	2017

Bijlagen

Bijlage 1	Bouwplannen
Bijlage 2	Foto-inventaris
Bijlage 3	Profielinventaris
Bijlage 4	Landschappelijke boorinventaris
Bijlage 5	Alle-sporenplan A0

